

Inserati se sprejemajo in velja trisopna vrsta:

3 kr., če se tiska 1krat,
12 " " " " 2 "
15 " " " " 3 "

Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopis

se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Naročnino prejema upravništvo (administracija) in ekspedicija na Dunajski cesti št. 15 v Medijatorji hiši, II. nadstropji.

SLOVENEČ.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati velja:

Za celo leto . . . 10 gl. — kr.
za pol leta . . . 5 " — "
za četrt leta . . . 2 " 50 "

V administraciji velja:

Za celo leto . . . 8 gl. 40 kr.
za pol leta . . . 4 " 20 "
za četrt leta . . . 2 " 10 "

V Ljubljani na dom pošiljati velja 60 kr. več na leto.

Vredništvo je Poljanski nasip št. 48.

Izhaja po trikrat na teden in sicer v torek, četrtek in soboto.

Neizogibna potreba slovanske ravnopravnosti.

Naši liberalni Nemci in nemškutarji se strašno togoté nad tem, da se ima tudi Slovanom ravnopravnost dovoliti v Avstriji; da se Slovanom dajo slovanske šole, da se jim piše iz uradov v slovanskem jeziku, to se zdi nemškutarjem in nemškim meščanom prevelika, nezaslužena dobrota za Slovane, o kterih so vedno mislili, da so nižje vrste ljudje. Pa ti ljubi možički naj bi vendar malo okoli sebe pogledali, kaj se po svetu godi, in potem bi pač morali sprevrediti, da je za Avstrijo v interesu njenega obstanka neizogibno potrebno, da se spravi s svojimi Slovani. Dokler je Turek pomagal Madjaru in Nemcu Slovana tlačiti, tako dolgo je res še šlo. Odkar je pa turška moč zdrobljena, in so se osvobodili Srbi in Bolgari, odslej ni več misliti na potlačenje slovanstva. Srbska kneževina še ni sto let izpod turškega jarma, pa je storila že tako velikanske napredke, da jo morajo vsi Slovani pod tujim vladarstvom stoječi zavidati: storilo se je mnogo za narodnim šolstvom, literatura narodna čedalje bolj procvita in se razvija pod pokroviteljstvom vlade; skrbi se za poljedelstvo, kupčijo in obrtnijo; gospodarilo se je tako dobro, da je Srbija bila do zadnje vojske brez državnega dolga.

Ravno tako hitro se razvija osvobodjena Bolgarija. Tam zavzemajo Slovani domačini vsa javna mesta od najvišjih do najnižih, slovanskim talentom ni pot zaprta, priboriti si svetlo eksistencijo. Če avstrijski Slovani to vse vidijo, ali je mogoče misliti, da se bodo v kljub vsej

svoji zvestobi do cesarja pustili v Avstriji tlačiti in zaničevati od Nemcev, Madjarov in Judov?

Ni mogoče misliti, da bi Slovani v Avstriji hoteli biti večni „paria“, ljudje nižje vrste, da bi se smelo zavirati njih duševno dviganje, da bi se jim smela kratiti narodna ravnopravnost gledé jezika, da bi se smeli odrivati od višjih mest. Poraz Turčije, grom topov pri Plevni je odločil osodo Slovanov na bolje, in nemškutarji morajo slepi biti, ako nasledkov tega dogodka še zdaj nočejo videti. Drugi važni dogodek na korist Slovanom je izid angleških volitev. Ta izid je nekoliko tudi nasledek turške vojske, ker brez ruskih zmag bi tudi prijatelj Slovanov, Gladstone ne bil prišel na vrh. Angleži pa so spoznali, da se Turčija več rešiti ne dá, in zato hočejo raje s Slovani sprijazniti se, nego nakopati si tako mogočnega sovražnika na glavo.

Znano je nadalje, da se Francozi še zdaj kesa, da so se udeležili krimske vojske, ter branili Turčijo proti svojim naravnim zaveznikom, Slovanom. Odkar je Prusija z njimi tako naredila, mislijo Francozi zmirom na zvezo z Rusijo in ne bodo mazinca genili za potlačenje slovanskih narodov. Tudi Italijani privoščijo Slovanom svobodo, samo Primorje in Dalmacijo bi radi v svoj žep spravili (kar jim bo pa spodletelo), sicer pa niso ravno sovražniki Slovanov.

Tedaj ostanejo v celi Evropi le še edini Nemci, ki so zakleti sovražniki slovanstva. Ali so pa Nemci močni dovolj, premagati in pohoditi Francoze, Slovane in Danke, če bi jim

prav Madjari pomagali? To bi bilo pač težko verjetno.

Naša pravična cesarska rodovina je že davno z nevoljo gledala sovraštvo vladujočih elementov do Slovanov. Tako je od nadvojvode Albrehta znano, da že davno simpatizira s Slovani; trije nadvojvode so letos zopet pri glasovanju v gosposki zbornici pokazali simpatije za našo stranko, ko so na začudenje in strmenje vsih ustavovercev glasovali za Taaffejevo oziroma Hohenwartovo adreso. Tem merodajnim in v resnici nad strankami stoječim možem pa so bile roke vezane po mogočnem Bismarku, ki je stegoval svojo dolgo roko tudi čez Dunaj in Pešto, ter strahoval naš dvor; saj je še znano, kako je ravno on Hohenwarta vrgel. Ni dvombe, da naši nemškutarji še zdaj od Bismarka rešitve in pomoči pričakujejo; pa razmere so se spremenile; Bismark je zidal na Angleže, pa ti so se mu izmuznili iz rok; tudi v Nemčiji ni vse, kakor bi Bismark želel; socijaldemokrati in partikularisti, katoliki in welfi delajo Prusiji mnogo preglavice; zaveznika pa Nemčija družega nema, ko Avstrijo. (??) Mi ne verujemo prav v to zvezo, pa če je bila prav do zdaj istinita, zna se v kratkem zdrobiti, odkar je Anglija nastopila druga pota. Avstrija nema nobenega interesa, žaliti svoje Slovane Prusom na ljubo, tistim Prusom, ki so Avstrijo od nekdanj sovražili in preganjali.

Toliko je gotovo, da cesarski dvor ne pusti več Slovanov zatirati, naj se nemškutarji še tako na glavo postavljajo. Zato pa jim (nemškutarjem) vse njih vpitje ne bo nič pomagalo; njihov čas ne pride več nazaj, njih

Potovanje ob Črnem morji.

(Dopis iz Odese.)

Dolžnost in ljubezen do domovine me vezete, poročati svojim rojakom nekatere podrobnosti iz krajev naših sorodnih bratov ob Črnem morji. Vem, da imamo Slovenci že precej svojih virov, iz kterih moremo zajemati marsiktere vednosti, ali nahaja se še tudi mnogo dragih rojakov, kterim so taki viri neznani, in so primorani porabljati tuje izdelke, v kterih je brez somnenja očrjeno vse, kar je slovanskega, bodisi kakoršnega koli slabega imena. Usojam si dalje pisati vam iz „svete“ Rusije — iz zemlje, ktera je napojena s predrago krvjo borivših se skoz veke za kristjanstvo in svobodo svojih pod težkim tujim jarmom živčih bratov, tudi zato, ker želim, da bi se naše čuvstvo ljubezni do teh svojih bližnjih junakov bolj in bolj razodevalo, in da bi se ono ohranilo tudi za srca naših potomcev.

In tako ločivši se konečno od orientalnega življenja, ki je prevladalo na vsem mojem popotovanju na balkanskem polotoku in tudi parobrodih po Donavi, prišel sem v avgustu prošlega leta v romunsko in kupčijsko

mesto Galac, v kterem živi 50 tisoč prebivalcev raznih evrop. narodov, in je objeto z vsodone strani od ruske reke Pruta, z juga pa od Donave, kteri dve se tu združivata.

Zemlja, po kteri sem tako goreče želel še enkrat hoditi, bila mi je skoraj pred očmi; ali v veliko mi obžalovanje še nedosegljiva, ker velika povodenj, ki je spomladi tu hudo gospodarila, zrušila je železno cesto, ki je držala čez Prut, parobrodi so pa vsak tretji dan vozarili sem ter tje po Donavi. Po tem takem sem bil primoran, nadejati se boljše prilike. Čeravno me je to čakanje spravilo v veliko nevoljo, vendar le sem se znal potolažiti in sem se med tem časom dostojno pripravljaj na prihod v kraj, kteremu sem bil namenjen, pokloniti vso svojo čast.

Ogledavši se po Galacu in prigrigotivši si vse potrebne reči za daljno potovanje, zagledal sem se sledjoč na prijetnem bulvardu, od koder se mi je v njegovem podnožji odkrila prekrasna podoba: posledni utonjoči solčni žarki podajali so svojo bliščobo široki ruski reki Prutu, kterega so obletovale mnogovrstne povodne ptice, ali kopajoči se ob njegovem nabrežju od dela vračajoči se ljudje; za njim

so se pa razprostirale z rumenim žitom in zelenimi livadami odete neizmerne ravnave, na kterih je bilo vidno tu pa tam še kako drevo, ali gibajoča se živa bitja. Kako veseli občutki so me obdajali, kako tesnoto sem v telesu občutil, ko sem vse to videl, to morem skazati le temu, kogar srce je napolnjeno z narodnim duhom. Vsa prejšnja samota spremeni se je sedaj v prijetni raj, in vnovič sem bil spodbujen k vspéšnemu premišljevanju o bližajočem se potovanju.

Veseleč se že na odhod, bil sem družega dne kmalo po solčnem vzhodu na parohodu, kteri je stal že pripravljen, odpeljati nas dalje po Donavi. Na parobrodu bralo se je na vsih obrazih, da smo bili zadovoljni, ker nebo je bilo čisto, kakor ribjo oko, in solnce še ni preveč pripekalo. Med potjo proti jugu videlo se je več kupčijskih bark; zibajočih se pred malimi otoki, ker Donava se tu razteka na več strani, in je videti kakor jezero. Z nami je tudi potovalo več slavnih ruskih junakov, ki so se vračali iz Bulgarije v svoj tabor blizu Rena, kjer jih je bilo zbranih že več tisoč. Po kratkem potovanju smo se bližali ruski zemlji, in eden mornarjev izobesi našo belo-

glorije je konec. Res smešni so ti spispurgarski možički v Celji, v Ptuiju in v Mariboru, če mislijo, da bodo oni, pritlikovci, ustavili kolo zgodovine in tok časa. Če so do zdaj Slovenca suvati in zaničevati smeli, imeli so se zato zahvaliti vladni pomoči, ne pa svoji lastni kreposti in izbornosti; brez vladne pomoči z zaničevanim slovenskim življenjem konkurirati ne bodo mogli, to si naj zapomnijo!

Naj tedaj le delajo „partheitage“, naj zabavljajo po časnikih in oštarijah, naj celo Bismarka na pomoč kličejo; mi se ne bojimo ne njih, ne Bismarka; naših nemškoliberalcev (ki pa pri nemškem kmetu ne bodo našli podpore) se sami nič ne bojimo; če bi Bismark zopet interveniral, našel se bo tudi kdo, ki mu bo to zabranil, in ta „kdo“ ni ravno treba da bi moral Rus biti! Sicer je pa Bismark že star in po notranjih bojih toko vpehan, da se mu menda ne bo ljubilo, vtikati se v naše zadeve. Če se pa hoče, naj se, bolje je, da se stvar enkrat za vselej poravnava, in poravnala se bo še le potem, kedar se enkrat Nemčiji peruti pristrižejo.

Politični pregled.

Avstrijske dežele.

V Ljubljani 19. maja.

Pravijo, da bo celo **ministerstvo** dalo svojo ostavko, da pa Taaffe ostane na čelu nove vlade. Namesto Horsta ima priti Jovanovič za ministra deželne brambe, Schenk da bi postal pravosodni minister namesto Streymayra. Minister Kriegsau pa bo zavolj bolehnosti odstopil. Da bi prišli ustavoverci do krmila, tega se ni več bati.

Upitje **ustavovernih časnikov** se krepko nadaljuje. Potrpežljivost vlade je zares velikanska, da, celo samomorilna, ker celó vladni časniki pišejo zoper vlado. Tako je prinesel vladni „Fremdenblatt“ oster članek zoper avtonomistično večino, kjer se poveličuje taktika ustavovercev, in vladna „Laibacherica“ je v torek ta članek ponatisnila! Tega res ne moremo umeti, da si vlada pusti od lastnih organov tla izkopavati.

Centraliste strašno peče, da se **Poljaki** nečejo odtrgati od drugih avtonomistov in da

je Groholski pri banketu tako odločno izrekel svoje zaupanje grofu Hohenwartu.

Nekaj **českých** študentov je v Pragi profesorju Klebsu okna pobilo, ker je ta iz Prusije privandran profesor razžalil češko narodnost in nemške študente na Slovane ščuval. Vsled tega je grozen vriš po liberalnih časnikih. „Politik“ pa dobro omenja, da je vsega tega le profesor sam kriv, in da bi se moral tudi on kaznovati in ne samo študentje. Kdor draži in zabavlja, naj trpi tudi posledice svojega početja!

Gosposka zbornica še zboruje, in pravijo, da se bo tudi spravila čez narodno vprašanje. Ker imajo nemški centralisti tam večino, hočejo v tej zbornici svoj žolč nad Slovane izliti, ki ga v zbornici poslancev niso mogli. Vlada bi si lahko pomagala, ako bi več konservativcev v zbornico poklicala, kakor so to delali tudi ustavoverci. Govorilo se je, da bosta češka grofa Lobkovic in Klam-Martinic v gosposko zbornico poklicana, pa ta vest se je zopet preklicala.

Deželni zbori bodo bojda sklicani na dan 5. rožnika.

Vnanje države.

Iz **Kitaja** (Kine) se čujejo še vedno vojni glasovi. Velikanska država se pripravlja bojda že dolgo let na vojsko zoper Rusijo, in sicer hoče svoje stare meje nazaj dobiti, kakor so bile pred letom 1858, ko amurska dolina še ni bila v ruskih rokah. Kitajci imajo bojda mnogo tujih, angleških in francoskih oficirjev, pa tudi dobrega orožja so si okrbeli. Toda vse to jim ne bo dosti koristilo, ker nima železnic, da bi veliko vojsko hitro premikati in z vsem potrebnim oskrbovati zamogli. Da Kitaj ravno letos toliko pritiska na Rusijo, sili nas skoraj k sumnji, da bi znale biti to intrige Bizmarkove.

Izvirni dopisi.

Iz **Ljubljane**, 15. maja. Taka je! Zdaj pa veste, Ljubljanci, kaj se pravi nemškutarska komanda. Še malega nedolžnega veselja nam župan ne privošči. Naznanjeni so nam hrvatski bratje kot gosti, ki so se hoteli malo razvedriti v našem planinskem zraku; mi jih hočemo prijazno sprejeti in v mesto

spremiti z godbo in z razvitimi zastavami; kaj bi bilo to tudi hudega? Mar so prišli Hrvatje koga pobijati? Toda naš župan je moder in previden mož, on vidi v tem strašansko nevarnost za mesto in za deželo, ter vse take slovesnosti za sprejem Hrvatov prepovê!

Stvar je sama na sebi malenkostna, pa vendar nam grenko čuti in spoznati daje, da imamo za mestne očete ljudi, ki ne čutijo z nami, da je župan prvega mesta na Slovenskem sovražnik in nasprotnik naše narodnosti.

Da imamo tacega župana, zahvalimo se naj g. uradnikom, ki so po stari navadi tudi letos preglasili meščane v drugem razredu, kar je potem tudi v prvem razredu nepovoljno uplivalo. Z g. Lašanom se ne bomo razgovarjali, ker bi bilo za vsako besedo škoda. Pa našega spoštovanega g. deželnega predsednika bi pač prosili, naj nas brani pred sovraštvom birokracije, ktera pri vsaki priliki kaže svojo animoznost proti nam, akoravno je ministerski predsednik Taaffe odločno rekel, da take animoznosti proti Slovanom od strani uradnikov ne bode dalje trpel in gledal. Kako malo se brigajo za te besede naši kranjski birokrati, pokazali so zopet letos, ko so z malimi izjemami volili zoper nas, in tako mogoče storili, da ima slovenska Ljubljana, v kateri je komaj kakih 300 pravih Nemcev — nemšk zastop!

Z veseljem smo slišali, da je g. deželni predsednik uradnike opominjal, naj se nikar v strankarske boje ne spuščajo. Tak opomin je bil pač potreben, ker do zdaj je bil vsak uradnik pohvaljen, če je zoper slovensko stranko delal in agitiral, in mi smo bili „oficijalno“ zatirani. Časi so sicer minoli, pa vendar naša birokracija tega neče verjeti, ter se krčevito oklepa nemško-liberalne stranke, češ, da je Taaffejeva vlada le prehodni stan in da pridejo kmalo stari časi nazaj.

Uradniki so prvi podporniki konstitucionalnega društva, ki ministerstvu svojo nezaupanje izreka, in „Tagblatta“, ki sedanjo vlado in tudi sedanjega deželnega predsednika neprenehoma napada. Ali bo res sedanja vlada trpela, da jej lastni organi polena pod noge mečejo? Nemškutarska birokracija v svoji bedasti trmoglavosti nasprotuje raje vladi in ljudstvu, kakor pa da bi svoj nemški „šimel“

višnjevo-rudečo zastavo. Na kraji obrežja nas je pa že pričakovala precejšnja množica ljudi, med katerimi se je nahajalo tudi več lepo oblečenih in s svetlimi sabljami oboroženih ruskih junakov in drugih službo opravljajočih uradnikov, ki so deloma pooblašteni bili, pregledati pravice in reči došlih popotnikov, deloma so bili pa na sprehodu iz svojega tabora.

Hvala Bogu! Po čemer sem toliko časa hrepenel, česar podoba me je prejšnji dan od daleč tako gorko osrčevala, to sem dosegel: bilo mi je dovoljeno, darovati vso svojo žrtev zemlji, na kateri sem se zdaj občutil, kakor da bi se bil dvigal nad njo; nje mikavno krasoto mogel sem občudovati od blizu; z naho-divšimi se tu človeškimi bitji mogel sem občevati v svojem maternem jeziku.

Izstopivšim nam iz parobroda na brv zadonel je od vseh strani prijazen pozdrav v ruskem jeziku, in nazočni nadzoriteljni uradnik je vse uljudno prašal po potovalnem listu, kterege sem mu radovoljno oddal v podpis; in druge vse je ravno tako vljudno prosil, da bi mu pokazali svoje reči, ktere je nemudoma vse pregledal ter nas vljudno naglo odpravil.

Čuditi sem se moral nad takim točnim

odpravkom in nad vljudnostjo ruskih uradnikov; kajti ko sem potoval po nekterih drugih državah, prestal sem marsiktero sitnost ali nespodobno obnašanje uradnikov, — čeravno so bili ti tako imenovani „kulturonosci.“

Ker je bil trg Reni pol ure oddaljen od parobrodne štacije, moje reči so se mi pa zdele nepripravne, da bi jih bil sam tje nosil, ponudil se mi je tam na popotnike čakajoč izvoščik in odpeljal me od ondot za nekoliko kopejk.

Ob poti v trg in na bližnjih livadah bilo je vse živo slavnih ruskih junakov, o katerih sem že omenil, da so se vračali iz Bulgarije, in so bili tu v svojem taboru. Razume se, da je bilo veselje med njimi veliko in se je razlegalo daleč po okolici. Nekteri so jahali na lepih konjih po ravnih poljih, da se je vse kadilo, drugi so prepevali prav milodoneče narodne pesmi, zopet drugi so plesali ruske narodne plesse. To je bila navdušenost in veselje, kakoršno se doživi le v Rusiji.

Ko se pripeljem v trg, predstavljalo se mi je še le veselje: na velikem prostoru v sredi trga plesalo je več sto hrabrih junakov; po strani njih so zopet jezdarili na prelepih konjih drago oblečeni viši častniki; za njimi

so se vozili s štirimi ali šestimi okinčanimi konji v najlepših ekvipažah; tu pa tam je pa jahal mlad častnik s svojo družabnico. Taka llovesnost se je morala videti le ob času Julija Cezarja.

Reni je mali trg, kjer prebiva okolo 2000 do 3000 Rusov, in je danes zato bolj imeniten kraj, ker pripada k Besarabiji, ktera se je po poslednji vojski zedinila z Rusijo, pa tudi zato, ker je to sedaj prvi važnejši kraj na ruski meji. Na prvi pogled je vidno, da je trg pod rumunsko vlado zeló osiromašil; med tem časom, ko je pa zopet pod slavno rusko vlado, popravlja se cerkev, ulice se zidajo po meščansko, in na pol razdrte slamnate strehe in razrušene, s preklami opletene stene malih bajt se na novo predelujejo. Mnogo raztresenih koč je bilo pa že pred kratkim prenaprejenih, kar se spozna na polpосуšenih stenah. Gostilnic in prodajalnic je tu precejšnje število in vsaka taka ima svoj novi napis po ruski. Iz vsega je razvidno, da se blagostanje pod rusko vlado hitro razširja, in mali trg spreminja se mimogredé v mesto. (Dalje prih.)

in svoje liberalne fraze popustila, nekaj zato, ker ni bila nikdar prijateljica ljudstvu, nekaj pa zato, ker se boji uradovanja v slovenskem jeziku, ktereга se nikdar učiti ni hotela.

Jezikovo ravnopravnost in razvoj slovenskega slovstva na Kranjskem nihče drugi bolj ne zavira, ko birokracija, in če nam vlada res pravico dati hoče, ni jej treba drugega, ko rešiti nas te mogočne birokracije, in njej stališče nekoliko pojasniti. Ali je grof Taafe močan in pogumen dovolj, da ta Avgiasov hlev iztrebi?

Iz Celja * (Zvonik pri nemški cerkvi — nova pokopališča.) Po dolgih razpravah se je vendar odločilo, da se ima zvonik pri nemški celjski cerkvi še letos dozidati. Kakor veste, je v ta namen blaga pokojnica Jožefina Geiger volila tretjino vsega svojega premoženja, od ktereга vtegne tej Marijini cerkvi pripasti blizu 45.000 gld. Prvotni načrt zvonikov se je zelo spremenil; toda če se izpelje, bo delo gotovo krasen kinč cerkvi in mestu. Prihodnjo binkoštno nedeljo se bo blagoslovilo novo pokopališče za celjsko okolico v Gaberjih. Tudi mestni zastop se je po dolgem premišljevanji udal, da se sme njegov mirodvor v Čretu za sv. Jožefom blagosloviti. Toda kos pokopališča, ki bo služil drugovercem, se ne sme ž živo mejo ograditi, temveč le „idealno“ izločiti, da se verski čut nekatoličanov ne bi kje razžalil. Kako se vendar pazi povsodi na to, da se drugoverci ne bi kje razžalili! Da se pa katoličani, njihova cerkev itd. žali in psuje dan za dnevom in to po lastnih otrocih — komu je za to mar? — Celjska okolica se je od začetka ustavljala temu, da bi se na njenem pokopališču pokopovali tudi drugoverci „naše pokopališče je pripravljeno edino le katoličanom“; toda pri sedajšnjih razmerah je morala tudi en kot odločiti za nekatoličane.

Iz Dunaja 15. maja. Popisati vam moram banket federalističnih klubov, ki je znamenit vsled lepe sloge, ki se je tu vnovič potrdila med našo stranko.

Vsi trije klubi so hoteli iz početka skupaj napraviti pojedino za odhod, pa ker so Poljaki že prej naročili svoj banket, sta tudi druga dva kluba storila tako; nazadnje pa so se vsi v eni dvorani zbrali. Klub desnega središča in Čehi so obedovali v „hotel Metropole“, Poljaki pa v hotelu „zum goldenen Lamm“. Skoraj vsi avtonomistični poslanci so bili navzoči. Banketa desnega središča se je vdeležil minister Falkenhayn, med Čeha pa se je vsedel minister Pražak.

Grof Hohenwart je napil najprej cesarju in povdarjal, da klub desnega središča predstavlja pravo podobo avstrijskega cesarstva, ker ima med seboj može iz vseh dežel in raznih narodov. Skupna vez vseh narodov pa je ljubezen in vdanost do cesarja, zato napije našemu milostivemu cesarju Franju Josipu I. Sledé burni „hoch“ in „slava!“ klici. Poslanec Lienbacher je potem napil grofu Hohenwartu. „Večkrat je ta klub že slovo jemal“, rekel je govornik, „prej v manjšini nismo nič opravili, pa vendar nismo poguma zgubili. Ko smo zadnjič odhajali, rekel nam je čast. gospod predstojnik: pojdite in pridite v večem številu nazaj! To se je izpolnilo; prišle so nove volitve in povsod smo zmagovali ter postali večina, in to je v veliki meri zasluga grofa Hohenwarta, njemu tedaj napijemo.“ Grof Brandis je potem napil ministru Falkenhaynu kot gorjenjavevstrijški rojak, ter razložil njegove zasluge za to deželo. Gospod minister je odgovoril, da sta pogum in vztrajnost najboljši pogoj uspeha, in te lastnosti je pokazal klub

desnega središča, zato napije temu klubu. Tudi govor podpredsednika barona Gödlna je bil s pohvalo sprejet. Rekel je govornik med drugim:

„Dovolite, gospoda, da tudi jaz kupico povzdignem, in napijem naši slogi in vzajemnosti, ktera nas dela močne in nepremagljive, dokler po državniški previdnosti ostanemo zmerni. Že gospod predsednik je omenil, da je naš klub podoba Avstrije, ker v sebi združuje vse narode in veroizpovedanja, one avstrijske narode, ki so prej vedno v slogi med seboj živeli, dokler niso začeli nesloge sejati med nje oni, ki imajo spravo na jeziku, pa ne v srcu. Pa temu semenu se bo tako godilo, kakor onim zmajevim zrnom Kadmusovim, iz kterih so izrastli oboroženi možje, ter se med seboj pokali, ko so jim nasprotniki složni nasproti stali. To naj nam služi v svarilen izgled. Nam to seme ne more nič škodovati, dokler smo složni in brez strasti. In složni smo! Poglejte, tukaj sedi vojvoda in knez poleg kmeta, duhovni dostojanstvenik poleg priprostega zasebnika, uradnik in vojak, Nemec, Slovan, Italijan in Rumunec, vsi edini v želji, povzdigniti čast in slavo Avstrije, in zadovoljiti njene narode. V našem zboru velja prislovica: „Sloga jači, nesloga tlači.“ Naj živi toraj sloga in nje srednik, naš predsednik grof Hohenwart in njegov namestnik Lienbacher!“

Za njim vstane msgr. pl. Pflügl, ter reče, da se imamo le pomoči obeh prijateljskih klubov zahvaliti za pridobljene vspehe, zato on napije českemu klubu. Grof Margheri je omenjal zaslug katoliške duhovščine, ker se ona najkrepkeje poganja za vero in narodnost. Knez Alojzij Lichtenstein je omenil, da je po svoji materi v sorodu s poljskim narodom, zato on napije zvestim zaveznikom Poljakom.

S posebno živo pohvalo bil je sprejet govor grofa Hohenwarta, ko je odgovarjal na znane napade Herbstove pri nemško-liberalnem banketu govorjene. Grof Hohenwart je blizu tako-le govoril:

„Moj častiti prijatelj je moje zasluge kot predsednika klubovega čez mero povzdignil. Če sem za našo stvar kaj pridobil, imam se zahvaliti le vaši krepki podpori; in za vso vašo prijaznost in voljnost zahvalujem se vam iskreno. Toda, gospoda, dostaviti imam še nekaj besedi. Časniki nam poročajo o nekem drugem banketu, ki se je sinoči vršil, in prijavljajo nam tam govorjene napitnice. Gujusi se mi prereštevati te govore natančno; dosti je, da povem, da so prav taki, kakršnih smo že veliko let vsajeni. Le dve reči hočem v predarek vzeti. Prva je ta, da najiminitnejši govornik onega shoda ni vedel drugega povedati, nego kopiciti psovke in očitanja na našo stranko. Druga reč je pa ta, da je drug imeniten govornik grozil nam z demonstracijami izven parlamenta. Pa take demonstracije nas ne bodo zapeljale, da bi popustili zmernost, ki smo jo v tej dobi zborovanja še vedno ohranili in pokazali. Mi se bomo borili vedno na postavni poti, in tukaj, kamor so nas volilci poslali. Ako so res taki državniki pri nas, da hočejo bojišče na drugo polje prestaviti, jim mi na tej poti ne bomo sledili, temveč prepustili odgovor na taka sčuvanja onim, ki so poklicani skrbeti za to, da ostane vsak na svojem mestu, in da nihče ne sega v pravice drugih. Gospoda, jaz napijem duhu zmernosti, ki je znamenje pravega državnika.“ (Dolgotrajno ploskanje.)

Kmečki poslanec Zehetmayr je napil kmečkemu stanu, kot jedru naroda. Dr. Vošnjak pa je napil novemu predsedniku kranjskemu, g. Winklerju, ki pomeni boljšo dobo za Slovence.

Potem je prišla deputacija od českega kluba, ter je bila s „hoch“ in „živio“ klici pozdravljena. Dr. Rieger je pozdravil klub desnega središča s kratkim, jedernatim nagovorom, zahvalil se za njegovo podporo in povdarjal zasluge Hohenwartove za složnost med avtonomisti. Napitnici je sledila burna pohvala. Potem so šli vsi vkup v dvorano českega kluba, in tam se je grof Hohenwart zahvalil za Riegerov pozdrav, ter obljubil Čehom zvesto zavezništvo. (Burna pohvala). Napivalo se je še desnemu središču in Poljakom, Slovincem in Dalmatincem.

Med tem je šla deputacija Čehov k Poljakom v „hotel goldenes Lamm“, in kmalo so prišli Poljaki pod vodstvom Groholskega v „hotel Metropole“, ter so bili živahno pozdravljeni. Tukaj je govoril Groholski, in svečanost je priklopela do vrhunca. Groholski je izrazil svoje veselje, da so zdaj vsi trije klubi vkup zbrani, ter pripisal vse dosedanje pridobitve zaslugi grofa Hohenwarta, ki je vse vodil. Hohenwart je že pred desetimi leti Poljakom dal posebnega ministra in tudi Čehom isto obljubil, ako bi se zadovoljili s tem. On (Hohenwart) da je vse izvrstno vodil, in pod njegovim vodstvom da se smemo nadejati še večih pridobitev; Hohenwart da je vse tri klube vkup držal in slogu ohranil. (Burna pohvala.) Dunajevski mu je pritrdil ter še pristavil, da se borimo za vero, za cesarja, za domovino in narodnost. (Burna pohvala.) Upamo, da naš boj ne bo neuspešen.“ Rieger reče: „Bog daj!“ Hohenwart se zahvali za napitnico, ter obljubi, zvesto vstrajati na tej poti. (Nova živa pohvala. Ploskanje in živio-klici.)

Potem so se poslanci razšli, vsi veseli in zadovoljni, v zavesti, da je sedanja večna državne zboru složna in krepka dovolj, da se jej ni strašiti nobenih napadov in spletek od strani centralistov.

Liberalci se avtonomistom kaj radi posmehujejo, češ, da so le na videz složni, da se pa pri vsaki priliki med njimi razodeva nesloga. Ravno istega dne, ko je „Vaterland“ priobčil moj obširen popis o banketu avtonomističnih klubov, je dunajski „Tagblatt“ čenčal, da banketa ni bilo, ker visoki gospodje (namreč knezi in grofi) niso hoteli skupaj obedovati s kmeti. Ti ljudje pač sami čutijo svojo nezmožnost, in morajo biti že strašno obupani, da skušajo s takimi neresničnimi poročili slepiti sebe in druge!

Domače novice.

V Ljubljani, 20. maja.

(Karloško pevsko društvo „Zora“ v Ljubljani.) Kakor smo že poročali, je bil nemški liberalni župan gosp. Lašan prihodu hrvatskih pevcev v Ljubljano hotel vso zabelo vzeti s svojo prepovedjo zastav in godbe. A deželna vlada je na pritožbo „Sokola“ dovolila vse, kar je blagosrčni in za mir po mestu tako skrbni župan prepovedal, in tako so bili hrvatski bratje sprejeti z godbo, zastavami in govori in Ljubljana je zopet enkrat pokazala sijajno svoje pravo slovensko lice. Obširnejši popis prihodnjic, ker nam je za danes zmanjkalo prostora.

(Tujcev) je bilo binkoštna dneva veliko v Ljubljani, tudi lepo število birmancev, ker je vreme bilo primeroma lepo. Postojnsko jamo je neki obiskalo čez 5000 ljudi.

(Državni poslanci naši) so prišli že domu in prinesli lepe nade boljše prihodnosti. Če gosposka zbornica proračuna nič ne spremeni, jim do jeseni ne bo treba več hoditi na Dunaj.

(„Vorträge über die Naturgeschichte der Religionen.“) Minulo je že kakih 3 do 4 mesecev, odkar sta „Tagblatt“ in Ljubljanka slovesno naznanila ta dr. Krausova predavanja; pa učenai mož si je to menda premislil, ker je zvedel, da v Ljubljani niso ugodna tla za take brezverske filozofije. Ako si hoče bolj hvaležen predmet izbrati, svetovali bi mu mi: „Vorträge über degenerirte geschlechter und die verschiedenen studien ihres verfallens, mit besonderer berücksichtigung des deutsch-liberalen geschlechtes in Krain.“

(Stara domača noša) pride počasi zopet v veljavo. Tako smo o binkoštih zopet mnogo okoličank videli v lepih pečah, ki se tako dobro podajo našim Slovenkam. Od lani se je ta narodna noša zopet močno razširila.

Velečastiti volilci dolenski!

14. dne t. m. popoldne nam je telegraf iz Trebnja prinesel veseli glas, da ste si za poslanca enoglasno izvolili gospoda Petra Grasselli-ja, ki Vam ga je priporočal podpisani odbor.

S to enoglasno volitvijo ste na veliko svojo čast znova izpričali popolno političsko zrelost naroda našega, narodnemu volilnemu odboru pa, kakor vselej, tudi to pot dali častno zaupnico. In zopet je svet videl, da mila naša domovina je zemlja slovenska, na kateri živi čvrst narod, ki se pogumno bori za svoje postavne pravice in pač že težko čaka, da bi mu v vsacem oziru nastopili boljši časi.

Sprejmite tedaj, vrli možje slovenski, iskreno zahvalo za lepo slovo, s katero ste iz 5 okrajev v veliki množini stopili na volišče in ktere sloge po zgledni disciplini tudi oni domačini niso hoteli kaziti, ki bi bili za svojo kandidaturo imeli nekoliko glasov.

Bodite uverjeni, da ste po nasvetu našem izbrali si za svojega zastopnika moža, ki stoječ v prvi vrsti naših rodoljubov, dobro pozna razmere cele naše dežele, živo čuti bolečine Vaše in obče našega naroda, pa ima tudi moč besede, potegniti se krepko za blagor njegov.

Zato še enkrat: hvala Vam!

V Ljubljani 16. maja 1880.

Za centralni volilni narodni odbor:

Dr. Jan. Bleiweis.

Poziv slovenskim pisateljem!

Ker mi je častiti odbor Matičin zopet dal nalog vredovanja njenega „Letopisa“ in nimamo še za-nj zadosti gradiva nabranega, obračam se z vljudno prošnjo do cenjenih pisateljev naših, naj se znanstvenemu našemu zavodu s primernimi spisi na pomoč. Obračam se pa še s posebno prošnjo do tistih naših rodoljubov, ki v prvi vrsti naših slovenskih pisateljev stojijo, naj mi pošljejo za „Letopis“ pripravnih član- kov, da po njih dobimo potem zglede, kakošna naj bode tvarina in oblika Matičnih spisov.

Kar sem povdarjal v svojem pozivu leta 1878., to povdarjam tudi danes, da znanstveni članki v „Letopisu“ se z ozirom na različnost njegovih čitateljev ne smejo previsoko spenjati v učenostno višino, zabavni članki pa naj tudi imajo nekoliko poučnega zrna v sebi. Gotovo bi tudi sestavki iz zemljepisja ali povestnice slovenske ali slovanske v obče zanimale čitate- lje. Samo po sebi se pa razumeva, da pre-

obširni spisi ne ugajajo „Letopisu“, kateremu načelo je prislovica: „variatio delectat“.

Dz pa more tisek Matičnih knjig brez za- držka napredovati in da pride „Letopis“ kon- cem leta na svitlo, dodajam tudi še to prošnjo, naj se častiti pisatelji, ki imajo gradiva more- biti že kaj pripravljenega ali ga nameravajo pripraviti, kolikor moči podvzajajo, da kmalu prejmemo dogotovljene rok pise.

Zdaj pa še nekaj.

Matičin odbor, kakor je znano, je prvi sprožil misel, naj se meseca avgusta slavi spomin stoletnice, kar se je rodil Jernej Kopitar v Repnjah na Kranjskem, po ktem smo Slovenci jako zasloveli med učenim svetom; v letošnjem občenem zboru matičnem sem poročal o dotični korespondenci s sl. profesorjem vitezom Miklošičem. Rada bi tedaj Matica slovenska Kopitarjev spomin po- slavila s spomenico, to je, posebno knjižico, ki bi jo njemu na čast na svitlo dala. Spo- menica naj bi v ne preveliki obširnosti posebno razpravljala Kopitarjevo znanstveno de- lovanje z dodanimi životopisnimi črticami, da se Slovenci vsi soznaniijo bolj natanko z uče- njakom velikanom, ki nam je na toliko slavo.

V to svrhu vljudno vabim gospode pisa- telje, katerim je Kopitarjevo znanstveno de- lovanje znano, naj mi v treh mesecih, to je, do konca avgusta letošnjega leta blago- volijo poslati rokopis, da pride potem do konca tega leta v pristojni knjigi na svitlo.

To so želje, s katerimi se obračam do ča- stitih naših pisateljev, proseč jih prijazne pod- pore, z dostavkom, da so jim po pravilih Ma- tičnih zagotovljene nagrade za vsak spre-

jeti članek, ki ga pisatelj izrekoma ne daruje Matici.

V Ljubljani 16. maja 1880.

Dr. Jan. Bleiweis,
slovenski Matici predsednik.

Očitno vprašanje.

Učenke I. razreda ženske pripravnice so bile preteklo soboto 15. t. m. napravile svoj tako zvani „Maiausflug“ v Kamnik, ter so tam v pohujšanje katoliškega prebivalstva, ki na zapovedane poste še vedno nekaj drži, meso jedle. Odgovornost za to zadeva v prvi vrsti vodstvo omenjenega zavoda, ki bi takih veselic nikakor ne smelo dovoljevati o postnih dneh, ker se že naprej vé, da se bode prelomila postna zapoved. Zato si drznem imenovano vodstvo očitno vprašati, ali vé, kaj se je go- dilo v Kamniku, in kako je moglo na postni dan dovoliti kratkočasno?

Nekdo,

ki mu ni vse eno, ako se katoliški čut pri bodočih učiteljicah tako hudo žali.

Poslano.

V praznik sem bil v kazini, in sem moral platiti 40 kr. vstopnine; potem so pa še po 20 kr. za vsak stol pobirali; tedaj stane sedež na kazinskem vrtu toliko, kakor v gledišči. Ali mar mislijo, da popotniki denar kradejo?

Tu je c,

ki je bil prvi- in zadnjikrat v kazini.

Listnica vredništva.

Gosp. R. B. v V. Občinska volitev je vselej tam, kjer je župan.

V Avstro-Ogerski, Nemčiji, Franciji, Angliji, Rumuniji, Španiji, Holandiji in Portugalski varovani

Wilhelmov

čaj za čiščenje krvi proti pro-
tinu in putiki

je edino pomagalo

spomladansko zdravilo.

Devoljeno od	Poskušeno	Vsled patenta
ces. kancelije.	in	Nj. Velič. se
Dunaj	za dobro	ne sme pona-
7. grudnia	spoznano.	režati.
1858.		Dunaj 12. maja
		1858.

Ta čaj sčisti ves život, on preišče celo telo in vse bolezni iz njega prežene.

Za zmirom ozdravi protin, putiko, trganje, odprte rane in zastarele bolezni v nogah, spolske bo- lezni, kraste, gobe, lešaje na životu in v licu, in sifi- litične bule.

Posebno dober je pri bolnih jetrih, pri hemo- roidih, pri zlatenci, okrepeča slabe žile, odpravi bole- čine v rokah in nogah, v želodcu, zapreje v spodnjem telesu, polucije, tok pri ženskah itd.

Bolezni, kakor škrofoljne, bule in enake odpra- vijo se hitro in dobro, če se ta čaj skoz več časa pije ker ima to moč, da vse razveže, in na vodo žene.

Pravega izdeluje le

Franc Wilhelm, v Neunkirchen pri Dunaju.

En zavitek, na 8 kosov razdeljen, po zdrav- niškem ukazu pripravljen, z navodom v raznih jezikih, velja 1 gl. in 10 kr. za zavoj.

Svarilo. Varovuti se je ponarejenih reči, in zmirom se mora zahtevati „Wilhelmov kri čistilni čaj zoper protin“, ker se izdeluje več takih ponarejenih čajev zoper protin in putiko, pred katerimi vsacega svarimo.

Pravi Wilhelmov kri čistilni čaj zoper pro- tin in putiko imajo na prodaj: (8)

Peter Lasnik v Ljubljani,

Anton Leban, lekar v Postojni, Karl Šavnik, lekar v Kranji, Fr. Wacha, lekar v Metliki, Dom. Rizzoli, lekar v Novem mestu.

Prsne in pljučne bolezni

naj bodo kakoršne koli, ozdravi najgotovješe po zdravniškem ukazu pripravljeni v Avstro-Ogerski, v Nemčiji, Franciji, Angliji, Španiji, Rumuniji, Holandiji in Portugalski varovani

Wilhelmov

snežniški alop iz zelišč

Ta sok je posebno dober pri bolečinah na vratu in prsih, hripi, hripavosti, kašlju in náhodu. Mnogi se imajo le temu soku za mirno spanje zahvaliti.

Ta sok je tudi za zdrave dober pri me- glenem in slabem vremenu, da se ne prehlade.

Zavoljo svojega prijetnega okusa je dober za otroke, potreben pa vsem, ki so na plju- čih bolni. Potreben je tudi pevcem in govor- nikom zoper hripavost.

Oni p. n. kupci, ki želé pravi snežniški alop iz zelišč, katerega izdelujem že od leta 1855, naj zahtevajo izrekoma

Wilhelmov snežniški alop iz zelišč.

Pri vsaki flašici je tiskan navod, kako naj se rabi.

Ena zapečatena izvorna flaša velja 1 gl. 25 kr., ter jih ima na prodaj zmirom frišne

Franc Wilhelm,

lekar v Neunkirchen pri Dunaju.

Za zavitek se računi 20 kr. (10)

Pravi Wilhelmov snežniški alop iz zelišč imajo na prodaj na Kranjskem samo:

V Ljubljani: Peter Lassnik.

V Postojni: Anton Leban, lekar; v Kranji: Karel Šavnik, lekar; v Metliki: Fr. Wacha, lekar; v Novem mestu: Dom. Rizzoli, lekar.

P. n. občinstvo naj zahteva izrekoma Wilhelmov snežniški alop iz zelišč, ker tega le jaz izdelujem; neki Julius Bittner izdeluje tudi nekaj snežniški alop iz ze- lišč, pa tistega ni treba vzeti, ker je le po mojem ponarejen, pa ni tako dober.